

Izšla vsak dan razen nedelj in praznikov.
Izšel dnevno razen nedelj in praznikov.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in upravljalni prostor:
2657 S. Lawrence Ave.
Office of Publication:
2657 South Lawrence Ave.
Telephone, Rockwell 4904

LETO—YEAR XXIII. Chicago, Ill., četrtek, 2. oktobra (October 2), 1930. STEV.—NUMBER 232

Nemčija pred finančno reformo ali diktaturo

Vlada znižala davke bogatinom in plače vsem javnim uradnikom; ako nova zbornica ne odobri tega, bo razpuščena

Berlin, 1. okt. — Diktatura grozi nemški republiko, toda od nobene ekstremne strani, temveč od vlade same. Premijer Brüning je včeraj objavil načrt nove davčne in finančne reforme, katero predloži novemu parlamentu, ko se snide ta mesec. Reforma bo predložena s ultimatom, da jo zbornica sprejme, če ne, bo razpuščena in predsednik Hindenburg je ukazal na temer 48. člena ustave, ki mu daje to oblast.

Reforma določa, da se znižajo plače za 20 odstotkov vsem državnim uradnikom od predsednika in ministrov do zadnjega namestnika; dalje določa znižanje davkov na posestva in kapital in preložitve premij socialnega varovanja na rane delavcev. Vsa denarna podpora brezposelnim delavcem odpade in skema vlade je, da upošeni delavci dele delo z brezposelnimi in poleg tega ima vlada v načrtu gradnjo 215.000 stanovanjskih hiš za delavce. Na ta način upa vlada znižati proračun letnih izdatkov za eno milijardo mark. Zvišanje izdatkov je prepovedano za tri leta.

Plače so znižane vsem javnim nastavljenim, samo — vojakom ne. To je značilno vprašanje, ker je v nemški armadi precej simpatij za fašizem. Sploh je finančna reforma tako sestavljena, da bi morala prijeti fašistom, toda Hitlerju ta načrt ni po volji in njegov minister, Hermann Goebbels, grozi vladni z drastičnimi posledicami, če se drzne razpustiti novi parlament.

Najbolj so udarjeni delavci in socialisti ne bodo nikdar glasovali za ta načrt. Vlada je vsekakor upala, da s to reformo pridobi fašiste in ostale nacionaliste za svojo "veliko koalicijo" in po njej socialisti v manjšino v zbornici.

Monakovo, 1. okt. — Fašistični vodja Adolf Hitler taji, da so ruski sovjeti financirali volilno kampanjo njegove stranke kot so obdolženi iz nekkih virov. Hitler pravi, da ni še nikdar govoril z nobenih boljševikom.

Bankirji kritizirajo visoko carino

Cleveland, O.—Nesoglasje s američkami administracije v Washingtonu se očituje v kritiki, ki jo je izrekel John W. Barton, predsednik Ameriške bančne asociacije. Barton je dejal, da ameriške industrije proizvajajo več izdelkov, kot jih more porabiti domače prebivalstvo, toda ker so se tudi druge države obdale po vzgledu Združenih držav s carinskimi zidovi, uvoz v tujzemake države stalno pada. Barton je pokazal na poročilo zveznega trgovskega departamenta, ki dokazuje, da se je izvoz ameriških izdelkov v inozemske države znižal za več milijonov dolarjev.

Kitajski militaristi se razhajajo

Havana, 1. okt. — Tristo dijakov je včeraj uprizorilo protivladne demonstracije na ulicah Havane in policija je streljala na nje in 12 je bilo ranjenih, trije težko. Dijaki so zahtevali ostavko predsednika Machada.

Fašisti v novi avstrijski vladi

Klerikalci in fašisti delajo z roko v roki

Dunaj, 1. okt. — Karl Vaugoin, klerikalec, je formiral novo vlado avstrijske republike, ki ima naslediti Schönererjevo, katere je padla zadnji teden. V novi vladi so klerikalci in dva fašista. Venerabili in agrarci so odklonili sodelovanje. Fašistična ministarstva knez Staremburg in dr. Hueber, vodja Heimwehra v salzburški provinci. Ignac Seipel, duhoven in bivši premijer, je močno simpatiziral s fašisti, je zunanji minister v novem kabinetu.

Naloga nove vlade je, da razpiše in vodi volitve za novo zbornico, ki se bodo vršile enkrat v novembur. Avstrijski fašisti, ki paradiro pod imenom "heimwehrovi", nastopijo pri teh volitvah prvič kot samostojna stranka in upajo doseči velik uspeh po zgledu svojih bratov v Nemčiji. Klerikalci jim pomagajo, zato so dali fašistu Staremburgu portfelj potranjih zadev, ki kontrolira državno policijo in volilni aparat.

GODBENIKI SE VRNILI NA DELO

Stavka v gledališčih v Washingtonu je bila končana s kompromisom

Washington, D. C.—(FP)—Dvesto godbenikov, ki so zastavili, ker so gledališčne družbe kršile pogodbo, se je vrnilo na delo, ko je bil sprejet kompromis med lastniki gledališč in zastopniki krajevne unije, ki je priključena Ameriški federaciji godbenikov.

Uradniki krajevne unije, ki so zagrožili s splošno stavko odrskih delavcev, ko so lastniki pričeli proizvajati zvočne filme, da niso izvajali vseh zahtev, vendar so priporili svojim članom najboljšje pogoje, ki so bili mogoči v sedanji situaciji.

Zvočni filmi so hud udarec za godbenike in so povzročili že več stavk in nesoglasja radi kršitve pogodb od strani gledališčnih družb.

Dominikanski delavci apelirajo za pomoč

Washington, D. C.—Dominikanska delavska federacija se je obrnila na William Greena, predsednika Ameriške delavske federacije, naj izposluje pomoč za delavce v Santo Domingu, ki so utrpeli veliko škodo valed orkana, ki je nedavno divjal v tej deželi. Green je izrazil simpatije ameriškega delavstva v svojem odgovoru in obljubil pomoč, ki bo poslana skupi Ameriški rdeči križ.

DOBIL PRIZNANJE



Boj za trge v avtni industriji

Britiki avtomobilski tovarnarji izpodrivajo ameriške v Kanadi in v drugih britskih dominijih

Detroit, Mich.—(FP)—Ameriški avtni tovarnarji niso nikoli veselili pojavi, ki se očituje v združevanju angleških avtnih družb, ki skušajo dobiti trge za svoje avtomobile v tujini, ki so jih doslej v veliki večini zalagali ameriški avtni tovarnarji.

Nedavno se je vršila konferenca angleških avtnih tovarnarjev v mestu Coventry, na katero so dospeli zastopniki prodajalnih agencij iz vseh dežel, ki so pod direktno ali indirektno vlado Velike Britanije. Na konferenci so sprejeli načrt, ki bo, če se uresniči, preprečil kompetitcijo ameriških cenjenih avtomobilov.

Britiki avtomobilski tovarnarji so se pričeli zavedati dejstva, da je resna kompetitcija proti ameriškim avtnim izdelkom mogoča le v slučaju, če znižajo cene avtomobilov, ki jih proizvajajo angleške avtomobilске družbe.

Avtomobilski tovarnarji v Veliki Britaniji upajo, da bodo v prihodnjih par letih stabilizirali avtno industrijo, če bodo dobili kontrolo nad trgi, ki se si jih osvojili ameriški avtni tovarnarji v Kanadi, Avstraliji in v nekaterih drugih angleških dominijih. Da je to mogoče prikazuje dejstvo, da so ameriške avtne tovarne izvozile v prvih šestih mesecih tekočega leta za 156.000.000 manj avtov v tujdežele, kotim se je izvoz britičkih avtov povečal za več milijonov dolarjev.

Protesti radi uposlitve nonijakih piskarjev

Stavbinske unije igrirajo sprejetje predloga, ki določa unijске mende za delavce, ki se upošeni pri popravilih in gradnji federalnih poslopj

Washington, D. C.—(FP)—Stavbinske unije so vznemirjene, ker je U. S. Grant, direktor federalnih poslopj v Washingtonu, oddal pogodbo za preplekanje Bele hiše nekemu neuničskemu podjetniku. Grant je po tem izjavil, da je imel vezane roke radi odloka federalnega kontrolerja, ki je odredil, da se vsa popravila na državnih poslopjih oddajo podjetniku, ki polije najnižjo ponudbo.

Uradniki stavbinskih unij vedo, da ne morejo ničesar storiti v tem oziru, če kongres ne sprejme predloga, ki je bila predložena pred tremi leti in določa, da se delavcem pri konstrukciji in popravilih državnih poslopj plačuje unijaska meza. Situacija je sedaj taka, da podjetniki, ki upošujejo unijske delavce, sploh ne morejo dobiti pogodb od vlade, ker ne morejo poslati najnižjih ponudb.

Sedaj so stavbinske unije razposlale okrožnice na vse senatorje in kongresnike, v katerih jih igrirajo, naj sprejmejo predloga, ki predvideva unijasko mezdno lestvico. O tem je bil obveščen izvršni odbor Ameriške delavske federacije in se bo o zadevi najbrž debatiralo na njeni konvenciji, ki se bo vršila v Bostonu.

Ker bo vlada pričela izvajati svoj program za gradnjo državnih poslopj in drugih projektov, je to vprašanje važno ne samo za stavbinske unije, pač pa tudi za druge delavske organizacije.

Shaw odklonil odlikovanje

London, 1. okt. — "Daily Herald" glasi delavske stranke, poročajo, da je angleški kralj ponudil dramatično Georgeu Bernardu Shawu neko odlikovanje v priznanje njegovih literarnih častí, toda Shaw je isto odklonil.

LIGA SNUJE EVROPSKI ŽITNI TRUST V ŽENEVI

Ekonomska kriza dela voditeljem težke skrbi. Razoročitveno vprašanje jih tedi muči

Ženeva, 1. okt. — Akutna ekonomska kriza, ki je demoralizirala žitne trge po vsem svetu, si li voditelji Lige narodov, si li bežo vsa mogoča mazila in zdravila. Najnovejši načrti, ki jih kujejo ekonomski eksperti in odseki, se sučejo okoli žitnega trsta za Evropo. Ideja je prišla iz Varšave in v jedru audi združitev trgov v agrarnih deželah vzhodne Evrope v svrhu nakupa preostanka pšenice in drugih žitnih pridelkov in zalaganja s tem preostankom industrijskih dežel zapadne Evrope kot so Anglija, Francija in Italija, ki so velike odjemalke žita.

Razume se, da bi tak trust za pri evropske trge Ameriki in angleškim kolonijam, valed tega se delegati britičkih dominijonov odločni nasprotniki te ideje. Tu li Amerika bi bila nasprotna — namreč Združene države — če bi imela kako besedo v Ligi. O tem načrtu bodo globlje razpravljali na posebni ekonomski konferenci Lige narodov, ki se odpre enkrat ta mesec.

Medtem bodo nekatere dežele poskušale z združitvijo svojih ekonomskih sil v pakrajinskih carinskih unijah. Ta korak sta podvelj Jugoslavija in Rumunija in menda se pridruži tudi Poljska.

Vprašanje, kako ustaviti "dumpanje" pšenice, je vsak dan v razpravi. V ta namen imajo poseben odsek, ki deluje razne skemí. Do zdaj še niso sklenili drugega, kakor da so v "principu" obsojili vsako "dumpanje". Voditelji se tolažijo, da so poročila o ogromnih količinah sovjetske pšenice pretrgana.

Na včerajšnji seji je spet strahilo razoročitveno vprašanje. Francoški zunanji minister Briand je ponovno apeliral, da Liga mora prej dati garancije predno aranžira kako bistveno razoročenje. Angleški zunanji minister Henderson je pa spet govoril, da garancije pridejo z razoročenjem. Briand je namignil, da ima njegova vlada zelo težko stališče po novonastalih razmerah v Nemčiji, ko fašisti ropočejo z grožnjami in s tem izvajajo francoske nacionaliste; vse to slabo vpliva na razoročitveno kampanjo.

Darrow zagovarja unijasko agencijo, obtoženo raketirstva

Chicago. — Clarence Darrow je nastopil kot zagovornik George Barkerja in Billy Whiteja, ki sta obtožena raketirstva. Barker je business agent šoferske unije in obtožen je, da je poleg drugih gangleških poslov odiral unijo. — V terek je bil aretiran tudi notorični ganglež Jack Guzik, eden izmed glavnih šefov Caponejevega butlegarskega sindikata, ki pa je bil takoj izpuščen, ko se njegovi prijatelji položili zanj \$60.000 kavičje. Vsa policijska gonja proti čikaškim gangležem in raketirjem je do danes še vedno velika fara.

Velika zaloga radija odkrita v Kanadi

Wilberforce, Ont. — Zadnje dni so tu odkrili ogromne plasti rude, ki vsebuje dragoceni radij. Domneva se, da so te plasti večje kakor one, ki jih poseduje Belgija v afriški koloniji Kongo, ki so doslej bile največje na svetu.

Nov letalski rekord

New York. — Ameriški letalec Frank Hawks, ki ima že več rekordov, je zadnji terek dosegel novega. Poletel je iz Detroita v New York v dveh urah in 41 minutah. Daljavo znaša 640 milj in Hawks je letel povprečno 254 milj na uro.

Trgovska firma terorizira delavce

Delavci, ki so aktivni v unijaskem gibanju, pridejo na črno listo, nakar sledi odalovitve

Draper, N. C.—(FP)—Odalovitve, izganjanje iz kompanijskih stanovanj, terorizem, to so sredstva, ki se jih poslužuje proti delavcem mogočna trgovska firma Marshall Field, ki lastuje tri velike tekstilne tovarne v Severni Karolini, da uniči unijasko gibanje. Te dni je odalovila petnajst delavcev, o katerih so njeni špioni poročali, da so aktivni v gibanju za organiziranje delavcev.

Vzlic temu je nedavno uprava kompanije podala v javnosti izjavo, da se ne bo bojevala proti organiziranim delavcem, temveč le proti tujerodnim radikalnim agitatorjem. John Bain, predsednik krajevne unije tekstilnih delavcev, pravi, da je izjava neresnična, kajti družba je dala v vseh oddelkih tovarne nalepiti letake, kjer grozi delavcem z odalovitvami, če se bodo pridružili unijaskemu gibanju.

V zadnjih par tednih je bilo odalovljenih več kot sto delavcev, izmed katerih so nekateri delali več let pri tej družbi, kar so bili osumljeni unijaskih aktivnosti. Uprava jim ni povedala vzroka odalovitve, razen pojasnjenja, da jih več ne potrebuje.

R. Pete, šerifov deputij, je v službi družbe in ji nabavlja delavce v drugih mestih, da nadomestijo odpuščene delavce. Ker vlada velika brezposelnost, je veliko delavkega materiala na razpolago in delavci so pripravljani delati tudi za niske mende.

Hoover ugodi zahtevam Filipincev

Nicholas Roosevelt se je uklonil želji in podal resignacijo

Washington, D. C.—(FP)—Objava Rooseveltovega pisma, v katerem je podal svojo resignacijo kot podgovernor na Filipinih, pomeni zmago za Filipince, ki so ogorčeno protestirali proti imenovanju. Roosevelt je napisal mnogo člankov v ameriških revijah, kjer je govoril fašljivo o Filipincih. Odločni protesti so vplivali, da ni Roosevelt sploh odšel na Filipine, da prevzame svoje mesto. Predsednik Hoover je je potem imenoval za ameriškega poslanika na Ogrskem, kjer bo imel priliko seznaniti se s terorističnim režimom, ki ga je večkrat opravečeval.

Roosevelt je objavil serijo člankov, v katerih je opisoval Filipince za manjvredno pleme in svari kongres pred podelitvijo neodvisnosti. Ko se je vršilo pred senatnim odsekom za otolke zadeve zasliševanje glede filipinske neodvisnosti, je Roosevelt nastopil kot priča in pobijal zahteve filipinskega ljudstva.

Rooseveltovo imenovanje je prišlo pred senatno zbornico v zadnjih dneh pred zaključitvijo zasedanja in senat imenovanja ni potrdil. Hoover je potem odločil, da je imenovanje samo začasno, toda ko je Roosevelt izprevidel, da postaja opozicija proti njemu čedalje večja, je podal resignacijo.

Govorice v Washingtonu se širijo, da je imel državni tajnik svoje prste vmes, da je bil Roosevelt imenovan podgovernorjem, ker je zagovarjal enake smernice napram zagovornikom filipinske neodvisnosti.

Znanstvenik žrtvoval roko

Baltimore. — Dr. Christian Deetjen, ki je vse svoje življenje posvetil proučevanju Roentgenovih žarkov, je te dni izgubil desno roko, katero so mu zaradi težav, imel je že 76 operacij na svojem telesu, toda z delom ni odnehal.

Administracija odgovorna za industrijsko depresijo

Generalni poštar zagovarja grafi

Pravi, da najemnina, ki jo vlada plačuje privatnim lastnikom poslopj, ni previsoka

Washington, D. C.—(FP)—Generalni poštar Brown je te dni objavil poročilo, s katerim skuša ovreči obdolžitve, ki jih je prošlo spomlad izrekel senator Blaine o grafitu pri najemninu poslopj za poštne urade. Takrat je bil imenovan poseben senatni komitej, da preišče obdolžitve, o katerih se bo otvorilo zasliševanje 10. oktobra v St. Paulu, Minn.

Poštna uprava plačuje \$120.000 najemnine na leto za svoje urade v St. Paulu, ki so nastajeni v poslopju, ki je vredno \$334.000. Lastniki poslopja, ki so Brownovi prijatelji, prejema odušerake obresti na svoje investicije, kar je dokazana reč. Kljub temu pa je prišel Brown na dan z izjavo, da so obdolžitve o grafitu neutemeljene.

Skandal v St. Paulu je še večji, če se vzame v poštev dejstvo, da so lastniki poslopja pregovarili generalnega poštarja, da je pooblašal novo najemniško pogodbo do 1. 1941, ne da bi bila znižana stanarina. Ko je preiskovalni komitej izvedel za to pogodbo, je podvel akcijo na sodišču iz razloga, da je bila pogodba sklenjena pod slepariskimi pretvarami in ne more biti veljavna.

AMERISKE JETNISNICE PRENAPOLNJENE

Brezposelnost in revščina povzročata naraščanje zločinov

New York.—(FP)—Drjavni jetniški komisar Richard J. Patterson se pritožuje, da so vse jetnišnice v državi New York prenapolnjene. Odkar se je valed industrijske depresije pričela širiti brezposelnost, se polnijo ječe, posebno v večjih industrijskih mestih.

Tombs, velika jetnišnica v New Yorku, ni še imela tako velikega števila jetnikov kot v tem letu. V celicah, ki so bile zgrajene za dva jetnika, se nahajajo štirje in v nekaterih celo šest.

Patterson pričakuje, da se bo število zločinov pomnožilo na zimo in da bodo jetnišnice še bolj napolnjene kot so sedaj.

HOOVERJEV TAJNIK



Robert F. Lamont, tajnik zveznega trgovskega departamenta, skuša prikriti — praprijetu. Kljub njegovim periodičnim napovedim o "boljših" časih, se vrača kriza čisto nič ne zmenj za njegovo vodenje. Te dni je zopet napovedal novo prosperiteto.

Obdolžitev je izrekel James A. Reed v intervjuju s časopisnimi poročevalci

Washington, D. C.—(FP)—James A. Reed, bivši zvezni senator iz države Missouri, ki se je nedavno vrnil iz Evrope, je zvrnil krivdo za industrijsko depresijo in brezposelnost na Hooverjevo administracijo, ko je govoril s časopisnimi poročevalci v Washingtonu.

Hooverjeve optimistične poslanice o stabilnosti ameriških industrij so premotile mnoge ignorantnih ljudi, da so začeli s špekulacijami na borzi, je dejal Reed. Odbor federalnih rezervnih bank je na predsednikov prihtak dovolil, da so se denarni skladi, ki bi se morali rabiti le za razvoj legitimnih banjskih transakcij, uporabljali za dvomljive špekulacije Wall Streets, nakar je sledil neizogibni polom na newyorški borzi, kar se še danes očituje v industrijski depresiji in brezposelnosti. Administracija je bila potem v smedi in ni vedela nobenega izhoda iz položaja. Hoover je sicer sklical konferenco industrijalcev v Washington, ki naj bi omilila polom na borzi, toda ta akcija je imela nasprotni učinek kot se ga je pričakovalo. Kapitalistični svet je bil alarmiran, kajti sklicanje konference se je smatralo, da je položaj zelo slab, kar je imelo katastrofalne posledice za vse industrije v Združenih državah.

Ekonomski izvedavci v Washingtonu so mnenja, da je Hooverjeva administracija v glavnem odgovorna za polom na borzi, ker ni preprečila dvomljivih operacij s denarjem federalnih rezervnih bank, kar končno potrjuje Reddovo analizo industrijskega položaja, ki jo je podal pred poročevalci.

Starostna pokojnina v Oklahomi

Zadevna predloga bo najbrž sprejeta na prihodnjem zasedanju državne legislature

Oklahoma City, Okla.—(FP)—Agitacija, da država sprejme zakon o starostni pokojnini, ni bila brez uspeha, kar je razvidno iz izjav obeh gubernerskih kandidatov, ki sta izjavila, da bosta podpirala mere, da država sprejme odgovornost oskrbe oseb, ki se radi starosti in onemoglosti ne morejo same preživljati in nimajo svojcev, ki bi jih podpirali.

Ustanovljena je bila Liga državne starostne pokojnine, ki ima svoje podružnice v vseh večjih mestih države in vodi agitacijo, da se uredi njeno načrti, ter šteje več kot 80.000 članov. Ideja starostne pokojnine je dobila pristaje največ v delavskih strokovnih unijah, katerim so se pridružili tudi vsi na predni elementi. Zadeva bo prišla na razpravo na prihodnjem zasedanju legislature in bo najbrž predloga, katero je izdelal poseben komitej, ki je bil imenovan na konvenciji državne delavske federacije, sprejeta.

William H. Murray, demokratiški kandidat za gubernerja, je v svoj program vključil točko o odpravi davkov na mala posestva ter obljubil, da bo delal na to, da bo glavno davčno breme za vzdrževanje vlade padlo na rame oseb, ki imajo velike letne dohodke.

Lord Birkenhead umri

London, 1. okt. — Lord Birkenhead, znani angleški reakcionarni državnik in bivši minister za Indijo, je včeraj umri v starosti 58 let.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Naročnina: za Zdravilno društvo (Slovene National Benefit Society) v Kanadi \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta, \$1.25 na četrt leta; za Chicago in Cleveland \$7.50 na leto, \$3.75 na pol leta; za tujostvo \$9.00 na leto.

Subscription rates: for the United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year, Chicago and Cleveland \$7.50 per year, foreign countries \$9.00 per year.

Cena oglasa po dogovoru—Ekipa se ne vrača.

Advertising rates on agreement—Manuscripts will not be returned.

Mladost na vseh letih in v vseh letih

PROSVETA

2657-69 South Lawrence Ave., Chicago, Illinois.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Detanje v obsevu, na primer (Avg. \$1.50), poleg valovnega črtnega na zadnji strani, da vam je s tem dovoljeno poslati članke, pisma in prenosila, da se vam list ne ustavi.

Preveč kruha

Komedija z rusko pšenico na čikaškem trgu je zaključena. Zaključili so je direktorji čikaške borze, ki niso haličivi — in poljedelci tajnik Hyde se je obrisal pod nosom. Direktorji razumejo kapitalistični business in ne dajo se motiti niti od Hydeja in Hooverja, ki sta pomagala farmerjem na ta način, da zdaj ne morejo nikjer dobiti kupca za svoje žito. Ker je torej "senzacionalna afera" zaključena na borzi — zaključimo jo še mi in mirna Albanija.

Vprašanje pšenice pa ni še zaključeno in najmanj je zaključeno vprašanje kruha, kajti pšenica je kruh. Sovjetska pšenica je pri vsem tem majhen incident. Vprašanje je, kam pojde ameriški farmer s svojo pšenico, kam pojde kanadska pšenica, kam argentinska in kam avstralska. Kam? Samo ameriški farmerji imajo 900 milijonov bušjev preostanka. Kakega preostanka? Kaj je to? Preostanka, ki ga sami ne morejo pojesti in bi ga radi prodali? Pridelali so "preveč" in — namenoma, kajti preostanek je šele farmerjev kapital, ki mu pokriva davke in obresti ter prinese obliko, avtomobil in druge reči. In preostanek je tista kost, na katero stavijo in igrajo z njo špekulanti vseh dežel.

Pšenice je torej preveč, kruha je preveč, vati trgi so zabasani — in cena pada in farmer se grabi za glavo in v kapitalistični svet si puli brado same brige in obupanosti. Kriza, depresija, ker je kruha preveč! Voditelji Lige narodov v Ženevi resno razpravljajo o tem strašnem problemu in si belijo glave, kako bi ga rešili — kako bi zmanjšali krizo. Ekonomski v Evropi, sive in silno modre glave, tuhtajo, kako bi preprečili "dumpanje" iz Amerike, Avstralije in Rusije na evropski trg; ameriški ekonomski, takisto kumštini, da jim modrost ali na ušesa, nos in usta na dan, defajo fine načrte, kako bi ustavili "dumpanje" na domačem trgu in zavarovali domačega farmerja.

Ali ni to od sile? Kako naj preprosta pamet vse to razume? Kako naj to razume navadna para, ki ne pozna svetih skrivnosti mednarodne ekonomije — dasi dobro ve, da v štaci, kjer dobiva vsak dan kruha, ni kruha nič cenejši in kruha ni tam nič preveč, pravzaprav ga ni nič, če ni denarja za? Navaden človek, ki ne more živeti brez kruha, bi sklepal, da scenjena pšenica — ki je je toliko! — bi morala prineseti cenen kruh, aploh toliko kruha; da bi ga bilo dosti za vse ljudi. A baš narobe je! Kruha ni nič preveč, nič ni cenejši in milijonov ga manjka!

Imetnina ekonomija! Izborno gospodarstvo! Ljudem manjka kruha, ker ga je preveč — in preveč ga je, ker ga toliko manjka, ker ni dovolj kupcev, ker ni denarja! Kruh se pridružuje primarno ne zato, da ga budo ljudje jedli, temveč zato, da ga bodo kupili! Ker ga ne morejo kupiti, je na eni strani preveč kruha, na drugi pa preveč praznih želodcev!

Premišluj, premišluj, navadna para!

Nekoč je nekdo zapisal, da je zemlja vsemirska blaznica. Bogovi, ki so ustvarili vsemirje, so izbrali naš svet za poseben zavod, v katerem odlagajo norce je vsega univerzuma. Najbrž bo to resnica vsaj toliko časa, dokler bo na zemlji kapitalistični gospodarski red...

Fašiste v Italiji, spet lomi strašna jena. Belgijski sodišče je dalo Italijanu, ki je v Bruslju streljal na italijanskega kronprince, samo pet let zapor in najbrž bo prej izpuščen. Po fašistični ideologiji je to nov dokaz, da je demokracija skrajno gnala in perverzna ideja. Ako bi fašisti dobili v roke omenjenega Italijana, bi ga privezali na stol z obrazom k steni in ustrelili v hrbet. S tem bi ponovno pokazali, da je Italija zdrava in praktično krščanska.

Problem: kako naj Kitajec, ki zasluži le 25c na dan, kupi funt beafileteka za kosilo, ki stane 40c funt?

(Opomba: mesto Kitajca je lahko tudi Črnogorec ali Belokranjec.)

Človek ne živi samo od kruha, temveč tudi od krasne narodne pesmi...

Glasovi iz naselbin

Zanimive beleške iz raznih krajev

Roke proč od Socialističnega kluba št. 27!

Cleveland, O. — "Hudiča, go-spodje grešni kosi!", vse na račun soc. kluba št. 27, v tolerantnem dopisu "20 letni član SSPZ", ki je zagledal luč 23. septembra v Enakopravnosti. Vse to radi neizpodbitnih dejstev, ki sem jih napisal v dopisu pod "hrpavi škrljančki" na 18. septembra v Prosveti. Moja prva molitev je bila, da bi ta 20 letni član ne bil kak 20 letni sovražnik socialističnega kluba! Kajti pozabil se je podpisati s polnim imenom, čeprav si je "privoščil" soc. klub št. 27, njegove članice in vse kar diši po njem. Zato tak naslov: "Roke proč od socialističnega kluba št. 27", g. "20 letni član SSPZ", ki hočete igrati vlogo pravičnika, pa zlijete golido gnojnice z grešnimi kosi vred nad ta klub, ki po vaši logiki, vam ne gre nič mar. Roke proč od njega!

G. "20 letni član" mi bo u-stregel, ako mi citira in pokaže, kje v dopisu se jaz spoditkam "tudi ob članstvo SSPZ". Vse, kar sem zapisal, je bilo "Če bo-ate še tako (pevci, ki so odstopi-li od Zarje), bodo sami člani začeli alabo misliti o lastnem gla-slu in njegovem merilu za "omiko in napredek". Ni hudiča, da bodo vedno dopustili, da se list izrablja v strankarske na-mene, da postaja nekaj lokalni ščit razkolniškim elementom". Mogoče sem pozabil povedati, da imamo člani SSPZ, ki to že razmišljajo in nadalje, da je mo-rala originalna "Zarja" dejanjsko plačati za novice kot za o-glas. To si zapomnite, pa bo-ate o marsičem na jasnem.

Ni še dobro zapisal, da se spoditkujem nad članstvom SS-PZ, že preide v višek netoleran-ce in sovraštva proti klubu, ki mu je trn v peti, zato tudi po-manjkanje podpisa na koncu njegovega "stvarnega in tole-rantnega" dopisa. Da ne bo re-vel, da ga napačno in mogoče še celo nepošteno sodim, pustimo naj sam govori:

"Dopisnik (jas) píše, koliko po-trebuje eden in drugi tolerantnosti in kaj vem še vse, in celo hudiča klíče na pomoč. To vam je pa omi-ka! Seveda, kar pišete drugi, je vse nelojalno in nepravilno, ampak kar pa pride na svetlo od strani so-c. kluba št. 27, je pa o. k. Hm, čas bi bil še, da bi se članstvo nasprotne strani sdujilo in karštno bi bilo, da se silje in golido gnojnice, da bi bilo vendar še enkrat konec te ne-umnosti, katere upogajajo gospodje pri klubu. Ne vidim, kje vidijo na-predke svoje stranke, ko prihajajo teden za tednom napadi v Prosveti in Proletarcu. Kdor ima kolikšaj razsodnosti in treznega razuma, (kot jaz 20 letni član SSPZ) mora izprevideti, kdo dela v naselbinah, kaj je na pravi in recite: mi smo tišči grešni kosi, ki ručemo in se zaletava-mo v nepremagljivo steno. Zato vam g. Kukovac svetujem, da pusti-te članstvo in glasilo SSP Zvezu pri miru, ker vam nocoj nič ne ni, na-padajte pa tistega, ki je kriv. Vse-mite vaše ogledale v roke, pa boste videli v njem vse krivice." Podpisa-je mojše.

Ce kdo klíče hudiča in birača na pomoč, tedaj ju ta "20 letni član", ki hoče na vsak način po-staviti klub v slabo luč pred jav-nostjo. Tega ne bo dosregel, pa če se bo treba oglašati vsaki te-den dnevno, kajti na straži bo-mo za svoje dobro ime. Kar dela klub, je neumnost po nazo-rih tega dopisnika. Ali je pri volji vstopiti in posvetiti v to te-mo, da bomo po njegovem spre-gledali. Če ne, tedaj vemo a kom imamo opravka! Recimo čisto milostno, roke proč od kluba, hot vi pravite ob članstva SSPZ, kar smo tudi vedno de-lali. Moj dopis je porok, da ne spimo, da smo na straži, torej ni treba probuje, drugje ne kot pri vas mogoče.

Lepa je tudi tista o neumno-sti, ki jo uganjamo pri klubu. 20-letni član misli, ako nas kdo udari po enem licu, da nas mo-ramo groziti nastavitv drugoga. Mi pisavo teh nazorov. Klub in njegov zbor "Zarja" sta bila na-padana, hoče se ju uničiti za vsako ceno na oltarju republi-kanske politike v naselbinah. Braniti se je človeško in branili se bomo, dokler boste delovali pro-ti nam in našim ciljem. Dopisil v obranu in odgovore na zavija-

nja, ki ponajveč zagledajo luč v "Enakopravnosti", smatra "20 letni član SSPZ" za napade, kar prikazuje v kateri tabor spada. Dobro da vemo; drugič povejte še ime, da se malo bolje spozna-mo. Čemu skrivati svoje po-šteno in dobro ime. Če je vaš namen dober, vesel bi lahko bi-li za "lekcijsko" in "nauk", ki ste nam ga dali v svoji neprikriti sovražnosti proti klubu in nje-govi "Zarji". Napredek naše stranke je dober. Odkar so raz-kolniki odstopili pri "Zarji", smo ustanovili ženski odtsek, ki tudi napreduje, kljub sovraštvu v nasprotnem taboru, in ravno-tako tudi klub. Rastla bosta, ker imata principe, program in cilj. "Zarja" gre svojo pot na-prej in po številu aktivnih čla-nih je spet tam, kjer je bila pred razkolom. Tudi mesečni prispevki so plačani, tako da vsa-kdo lahko ima pravico do glaso-vanja, ne pa kot so delali neka-teri odstopilci pevc, pustili vse v nemar pol leta, leto in celo več.

"20-letnemu članu" priporo-čam njegovo zdravilo: "Razsod-nost in trezen razum", pa bo lahko spoznal kdo dela v nasel-bini prepri, razdor in nezaup-nost. Kdo drugi kot razkolniška grupa, ki hoče razbiti original-no "Zarjo", klub in vse kar ne služi republikanski politiki. O-ni naj se potrkajo na prsa in naj rečejo ono, kar ne mara-m ponavljati iz vašega "prijetelj-skega" dopisa.

Iz vsega dopisa je razvidno približno tole: Oh, ti prešmen-tarji rdečkarji! Povsod, prav po-vasod, morajo imeti svoje grešne prate vmes in tako nam prekri-žati nelepe načrte. Spomladi so hoteli pobasati SND v svojo grešno rdečo malho; to pot so bili čikaški rdečkarji. Ali zdaj, oh greh vseh grehov, pa pridejo še clevelandski rdečkarji soc. kluba št. 27 v osebi Antona Ku-kovca, kateri blati vse kar nam je sveto — razkol "Zarje", re-publikanske gmajno, vse kar tvori "narodne lojtra", po ka-terih hočemo splezati do "pri-znanja" in službe. In pregre-na duša še hudiča klíče na po-moč!

Tako tarna "20 letni član SS-PZ", kateremu nisem nič hotel, in se joka nad Kukovečovo omi-ko. Pokazal mi ni kje in kako je članstvo prizadeto pri SSPZ, kjer sem pisal ono kar sem ci-tiral. Bogzna, gotovo nisem ta-ko "razsoden in treznega razu-ma" kot je on, pa naj mi nikar ne zameri. Jaz rabim logiko človeka, ki se podpisuje s pol-nim imenom.

Meni se vidi, da ta "20 letni član" mora biti direktno ali in-direktno prizadet, ker je tako zajamral radi teh "škrjančkov" in njih počenjanja. Zajamral je še tako, kot da bi mu stopil na kurje oko. Ko bi on direktno napadel, bi mu ne štel tako v greh; trebalo je postranski na-pad, skriti se pod imenom 20let-ni član" ter za svojo dobro or-ganizacijo. Veselilo bi me zna-je s tem "20letnim članom". Torej, na dan s polnim imenom!

DOBIL VID

Štepi ameriški piloti South Ter-lington je opazil dolič vid, do katerega je pripisal tajna operacija v John Hopkins bolnišnici v Baltimore.

Na dan, brat, brother, ali kar ste že! Drugače bomo mišili, da ste slepomišni politikar, ki mu je delavska izobrazba in politični napredek trn v peti, ali pa da vam je kaj spodletelo na izredni konferenci SND. Ta taktika zaplatnikarjev ni dobra; v dvajsetih letih bi se to morali že naučiti. Treba bo za-feriti odprto, ako hočete, da bo za-legio. Jaz nisem tako nesra-men, da bi blatil napredne izo-brazevalne in podporne organi-zacije; svoje povem v korist po-štenih delavcev, kateri branijo kar so zidali zadnjih 15 let! Vi me pa hočete postaviti v lastni luči. Ne gre, dragi "20letni član SSPZ", pa ne gre. Podpišite se pod svojimi dopisi, saj se je sam Plut podpisal celo na famozno tožbo za injunkcijo proti origi-nalni "Zarji"!

Kar sem zapisal o razkolniških in njihovih taktiki, to ostane. No-bena beseda preveč; še premalo jih je bilo, kar bom kasneje go-tovo dopolnil.

Vi, ki se tako ženete za "E-na-kopravnost", kar je vsakemu svobodno, vedite, da je to list, kateri je spremenil svoje geslo, da več ne "zastopa interesov slo-venških delavcev v Ameriki", ali kakor se je že glasilo tisto ge-slo. To je ločilo lista, duh sko-rodita tudi, kajti g. urednik je se-daj vodja republikancev v 23. vardi, dva konja pa ne verja-mam da bi jahal, drugače ne kot če ste mi pri volji blagohotno dokazati črno na belem. Če bo-ate hoteli to dokazati, mi boste lahko povedali tudi razliko med republikansko in demokratsko stranko, katere bolj zavaja de-lavstvo, ki ga pita z vprašanjem prohibicije in drugim, a za brez-plovnost se pa nobena ne zme-ni.

Zdaj, moj dragi g. "20-let-nik", prepustimo javnosti, da

Ivan Molek

Od Ljubljane do Londona

(Nadaljevanje.)

Na rdečem Dunaju. Prijazno mesto. Vzorje mestne delav-ske stanovanjske hiše. Cesar-ski gradovi so danes muzeji

Na Dunaj smo prišli baš na Veliki Šmaren, ki je katoliški praznik in še danes zapovedan v Jugoslaviji, toda v Avstriji ni več državni praznik, ker je cer-kev ločena od države. Imeli smo na razpolago dva dni, da si ogle-damo vsaj glavne znamenitosti tega velikega mesta, v katerem danes vladajo socialistični de-lavci in ki je bilo za časa naše mladosti prestolnica cesarske Avstrije. Takoj smo šli na delo.

Najprej je bilo treba preskr-beti stanovanje. To je storil br. Olip, ki je takoj na južnem ko-lodvoru telefonično dobil sobe v hotelu Wimberger v bližini za-padnega kolodvora in takoj so nas odvedli tja. Druga Olipova skrb je bila, da je najel ogledni avtobus, kateri je dovolj na Dunaju kakor v vsakem večjem evropskem mestu. Edina neu-godnost je bilo hladno vreme in tudi dež nam je nagajal nekol-i-ko, a vse to se je premagalo.

Medtem, ko smo se v hotelu ocedili in preoblekli ter pokpre-čali v kavarni in založili se s av-strijskim denarjem (približno šest in pol šilinga za dolar), je še čakal avtobus s šoferjem in vodnikom, čokati modričkom zagorele polti, ki je poleg drugih jesikov govoril tudi dobro an-gleško. Ta naš vodnik nas je ka-sneje presenetil — a to prihra-nim, ko pridem do incidenta. To-rej na pot po Dunaju.

Prvi vtis, ki ga imam, ko se voziš po Dunaju, je, da je to me-sto razkošno, drugi Pariz, zelo živahno in gladavo mesto. Ne-kaj brž opazim, posebej če prideš iz Jugoslavije: vojaštva in ofi-cirjev ne vidiš na ulicah. Voja-kov sploh nisem videl nikjer v Avstriji in ne morem povedati, kako so. Policaje in šanderje vi-diš, toda v drugačni uniformi — podobna je angleški — kot je bila v bivši monarchiji. Dalje takoj vidiš, da Dunaj ne trpi pomanj-ka pomanjkanja. Rečeš se ne manjka, toda trgi so dobro za-loženi z živili in nečisto proda-jalnice so polne najraznovrstnej-sga blaga, tudi tabaka, ki spa-da med luksuz in ki je v avstrij-

VODJA REVOLUCIJE



Argentinski general Uriburu, ki je strmo glasil Irigoyenovo vlado in bil nato po vojaški jantli proglašen provizoričnim predsednikom.

presodi od kod tista goida gnoj-nice, in kam se je zvrnila. Jaz imam polno vero v njih nepri-stransko sodbo, več kot v vašo, da bodo iz tega spoznali trike, ki se jih poslužujete za napad na socialistični klub št. 27. Če vam je še kaj ostalo v želodcu, se še kaj oglašite, in tedaj pa pro-sim, da se ni treba aramovati ter bežati pod tujo marelo, pač pa kar naravnost ven na dan, če hočete da bo kaj zaleglo, da vas bomo imeli za to kar sami o sebi sodite. Nisem se obregnil ob vas, vi pa v nas toliko, da ste pokazali svojo kontra-rdečo far-bo. Hvala. Zato tudi vaš do-pis, ne pa kaj drugega.

Ostajam še vedno zvest član socialističnega kluba št. 27, če-prav sežete še po eno golido proti njemu, proti klubu, od ka-tere-ga bi morali — držati roke proč!

Anton Kukovac.

Pazite na zobe

Zdravi, čisti in lepi zobje so ženski večji in mikavnejši okrasek ko biserna orglica. Zdrava in negovana usta so polna privlačne moči in miline. Že stari narodi so se tega za-vedali, zato so tudi obračali veliko skrb na ne-go zob. Ne samo da so negovali svoje zobe, ampak so se tudi trudili, da izgubo zoba na-vešč način nadomeste, ker so pač cenili svoje zobe kakor okrasek. Različne izkoptine in prazgodovinske dobe pričajo o tem.

Narodi, ki so bili v invazijo Evropecev v Ameriko potlačeni in uničeni, so nam pustili sledove svoje kulture, ki nam jasno pričajo, kako so tudi oni znali ceniti zobe kot lepoto.

Posamezna črna plemena so tako gledala na zobe kot na nekaj lepega, da so jih pilili in jim dajali obliko po svojem okusu in po svo-jih nazorih o lepoti.

Lepi in zdravi zobje so, rekli bi, izraz zdravja in solidnosti vsakega organizma.

Slabi zobje kaže tudi najlepši in najljub-kejši obraz. Če manjka že samo en zob, izpre-meni to večkrat izraz obličja v njegovo škodo.

Pa ne samo v estetičnem smislu so zobe velikega pomena. Veliko večji je njih pome-n za zdravje vsakega organizma. Človek, ki nima zob, ne more žvečiti in mleti hrane, želodec mu oboli, in kadar želodec oboli, se paša izpreme-ni: človek postane čemeran, izgubi voljo in vztrajnost za delo, posledica tega pa je, da iz-gubi ugled v družbi, v intimnem življenju pa postane nemogen.

A niso samo slabi zobje gnezda, kjer se skrivajo kužni bacili. Ti se skrivajo tudi po-ustih, v grlu in nosu. Prihajajo vanje po zra-ku. Drže se v ustih, grlu in v nosu, kjer za-radu svoje latentnosti sicer ne prizadevajo no-benih neuprijetosti, ali kadar organizem za-radi prehlajenja izgubi svojo odpornost proti njim, postanejo oni nevarni sovražnik zdravja in življenja. Na ta način obolita bezgav-ki (mandija) in se dobi angina. Angina pa ima rada za posledico obolenje srca, ledvic, sklepov (revmatizem).

Vnetje priušeane slinavke (mumps) se pokaže kot rezultat delovanja kužnih bacilov, ki tiče v ustih.

Kužni bacili pridejo v nosno duplino in grlo, odkoder izsvojejo ondi pod povoljnimi po-goji otrpnenje tilnika.

Na isti način dobimo nahod, influenco in gripo.

Te činjenice nam nalagajo dolžnost, da negujemo ne samo svoje zobe, ampak tudi usta in grlo. Dolej se je gledalo samo na nego zob, prezirala pa se je nega ust in grla, kar je nevarno zlasti v jesenskem in zimskem času, ko se temperatura in vlaga naglo izpreminja-ta, pa tudi poleti, ko je povsod dosti prahu.

Za racionalno nego zob je nujno potrebno mehanično čiščenje s ščetko in svilenim kon-cem: po vsaki jedi je treba odpraviti vse ostan-ke hrane, ki počasi razpadajo med zobmi in ustvarjajo povoljne pogoje za razmnoževanje kužnih bacilov, in hkrati tudi kisline, ki se delajo zaradi razpadanja teh ostankov in na-členjajo glazuro zob. Uporaba paste olajšuje mehanično čiščenje zob, vendar s tem se ni vse opravljeno, zakaj še vedno ostane v ustih in grlu veliko kužnih bacilov, ki samo čaka-jo ugodnega trenutka, da se lotijo organizma.

Že pred 3 do 4 desetletji so spoznali po-trebo, da se zoper te nezaželjene prebivalce ust in grla kaj ukrene, pa je zato prišlo na sve-tovni trg več pomočkov v to svrhu: različnih vod za nego zob in ust. Toda nekatere vrste te robe nimajo nobene znanstvene osnove in so samo kozmetično-trgovsko blago, medtem ko se druge vrste, ki so izdelane po principih vede, nastale v času, ko je bila veda o bakteri-jah (bakteriologija) še v povojih, in je danes, ko se njih antiseptično delovanje bakteriološko preiskuje, ugotovljeno, da one nimajo toliko antiseptične moči, da bi mogle eksperimental-no dokazati potrebno razširno delovanje na kulturi teh bacilov, ki nam zaradi slabih zob, ust, grla in nosa napadajo organizem in po-vročajo nezaželjena obolenja. Pa tudi negle-de na to jih je običajno rado sprejelo, četudi ni učinek tisti, ki ga človek pričakuje.

Sele v novejšem času smo dobili prepara-te, ki so izdelani na osnovi najnovejših pric-ipoov znanosti in katerih antiseptična moč je bakteriološko preizkušena in dokazana (stoma, panflavni ribanol itd.) ne da bi njih uporaba škodovala organizmu.

Stoma je že v dvadsetem razredčenju antiseptična, a štiridesetno razredčenje v ve-di uniči v 2 do 3 minutah najtrdozvrnejšega predstavnika bacilov — stafilokoke.

Za praktično uporabo stome je dovolj, če se v kozarec vode nakapa toliko stome, da se voda okali kakor sirutka.

Tako razredčena stoma se uporablja ne samo za ispiranje zob, ampak tudi ust, grla in nosne dupline, in ima kot takšna ne samo preventivno moč za ohranitev zob in dlesni, ampak je hkrati tudi preventivno sredstvo pro-ti obolenju za angino in za mumpsem. Če se pa hkrati ispira tudi nosna duplina s tem, da jo urtavamo v nos, potem se bomo zavarovali tudi zoper nahod, influenco, gripo in otrpne-nje tilnika. Na ta način se zdravi tudi angina, obolenje dlesni in nahod.

Kdor je najhujši k pogostemu obolenju nazofarinksa, naj bi si vsak dan ispiral grlo s sto-mo. Kdor oboli za angino, naj si ispira grlo s stomo, kakor smo se prej povedali. Uspeh go-tovo ne izostane in se hitro pokaže.

Kdor izkane nahod, naj ostane dva do tri dni doma, med tem časom pa naj si pridno in kolikor mogoče pogostem ispira grlo in nosno duplino s razredčeno stomo. Videl bo, kako bo nahod hitro odpravil.

SE BLIŽA CILJU!

Kmalu je bil pri njih kuhar in pečen. Zdaj je že bil samo Pero, za vse, zanj pa hči samo Adela in tikala sta se. Mati je zanj ilkala obleko. Adela mu je vezla monograme v svilene rutice in mu jih poklanjala.

Ko se je mati sklanjala nad vročim likalnikom in likala njegovo obleko, je mislila nanj, na

inženjerja Pera in na hčer.
— Ne bi bila napačna parti-
ja!
In Adela, sklonjena nad vezen-
jem, je mislila manj, na Pera.
— Gospa rudniškega inženjer-
ja!
Pero pa se ni nič gnal. Se ved-
no je posejal kavarne in bare ter
popival z kolegi, kadar je bilo d-
narja.
Tudi jedel je še pri njih. Pole-
ti sta se kopala z Adelo v kopa-
lišču. Oba na profesorjeve troš-
ke. Zvečer, po večerji, je Pero
seegel v šep telovnika in dejal:
— Danes je v tem kinu lep-
spored! — Potegnili je iz žepa ne-
kak dinarjev.
— Skoda, da imam premalo

— Koliko vam pa manjka?
— Sedem dinarjev!
— Nate jih! — je dejala mati
in mu jih dala....

Kot "bodoči" član rodbine je bil Pero informiran o marsikem, kar je zadevalo familiarne interese. Tako je vedel, da imajo v hranilnici naloženih 10.000 dinarjev. Ti tisočaki so mu delali skomine, ne iz pohlepa po denarju, ampak iz potrebe po zabavah, barjih, krokarjah. Smatral je za svoj cilj, da bi ti tisočaki tako pre-

— Milostivo, nujno bi rabili 800 dinarjev za neke knjige!

— Pero, rada bi vam posodila, pa nimam pri roki!

— Saj bi kmalu vrnil, milostiva!

— Edino tako vam bi mogla posoditi, da vam dam hranilno knjiščko. Dvignite 800 dinarjev, pa mi potem vrnite knjiščko!

Lahko bi korenin iz vsakega

Pa je šel v hranilnico. Dvignil je enega jurja. Milostivi je dejal, da ji bo vrnil knjižico, ko dobi od doma denar, in bo tedaj izposojeno vsto nehal kar v hranilnico. Milostivi je bil ta predlog po volji.

Pero pa je krokal in sploh živel kakor ptič na vej, dvigal je hranilnice tisočak za tisočakov, dokler ni vsto ~~skraj~~ povsem skopnela. Puštil je le 50 dinarjev, da ni bila knjižica uničena....

Cez nekaj časa je odpotoval domov "po denar". Toda ni bilo ne njega ne denarja.

"Milostiva" se je obrisala za denar, Adela za "senina". Profesor ni nič vedel za te bridkosti, ker mu nista zaupali ne zastran denarja ne zastran senina. Igrali

Zeleniška bratovščina napre-

Cincinnati, O. — Bratovščina šeleznjaških klerkov je v prešlih treh tadjnih organizirala šest krajevskih unij, od teh dve v Kanadi. Število članov bratovščine se je v enem letu povečalo za okrog tritisot članov, kot poro-

NA PRODAJ JE
dvonadestopna 5 in 6 sedna hiša,
vse moderne vrstane. Spada j
medstila z vso opremo in mal
grencija. Proda se vse skupaj
po izjemno nizki ceni. Za ceno in

drugo oglasite se pri lastniku
na: 2859 So. Tripp Ave., Chic-
go, Ill.—(Adv.)

